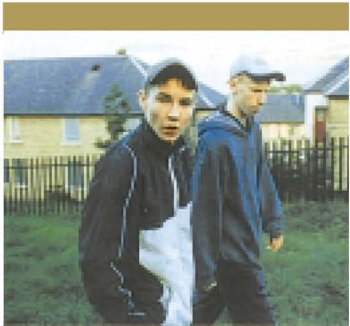
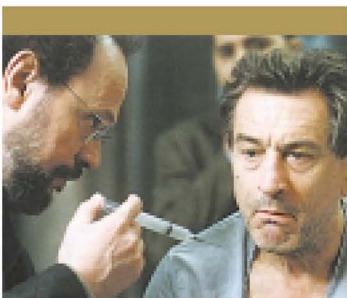

Sweet Sixteen

Zuzendaria: Ken Loach, Daniel Oron. **Gidoia:** Paul Laverty. **Aktoreak:** Martin Compston, Annemarie Fulton, William Ruane. **Iraupena:** 106 minutu. **Jatorria:** Erresuma Batua, Alemania, Espainia, 2002. **Estreinaldia:** Bihar (HEH) **Webgunea:** www.altafilms.com

Ken Loachek ez du iruzurrik egiten. Zinemagile bezala gustukoa izan liteke edo ez, baina bere filmek gizon kontsekuente bat azaltzen dute. Beti izan ditu mintzagai pertsonaia galtzaileak, klase sozial baxukoak, arazodunak. Kasu honetan, bere bizitza laburrean zortetik izan ez duen mutil gazte baten istorioa dakarkigu. Ama espetxean du, eta guztiz arrotz zaion jende artean bizi da. Bere amets desiratu eta ia bakarra, ama emozionalki eta ekonomikoki berriro gaitzea da. Berak jasotzerik izan ez duena eskaini nahi dio amari, modu horretan, biek gozatu ahal izateko.

Analyze That

Zuzendaria: Harold Ramis. **Gidoia:** H. Ramis, K. Lonergan, Peter Tolan. **Aktoreak:** Robert De Niro, Billy Crystal, Lisa Kudrow. **Iraupena:** 95 minutu. **Jatorria:** AEB, 2002. **Estreinaldia:** Bihar (HEH) **Webgunea:** www.analizethatmovie.warnerbros.com

Azken urteotan Hollywoodetik atera den komedia on gutxietako bat izan zen *Analyze this* haren bigarren zatia da honakoa. Aktore talde erakargarria eta diban baten inguruan sorturiko zenbait gag jenial dira pelikulak biltzen dituen intereseko elementu nagusiak. Txiste erraz eta fundamentu handi gabeko zenbait eta ondo landutako elkarriketa umoretsuak tarikatzen ditu pelikulak.

Gangs of New York, XIX. mendeko mafia istorioa

tzen dituen istorio bat dakarkigu *Gangs of New York* Martin Scorsese-ren azken filmak. Scorsese beti erakarri izan duten bizitzaren elementuak dira horiek, bestalde.

Bere filmografian hainbatetan jorratu duen eta makina bat arrakasta eman dion gaiari heldu dio Scorsese film berrian; mafietan eta klanen arteko borrokan pausatu du begirada beste behin. Alabaina, kasu honetan, filmaren giroak eta testuinguruak ez dute zeri-kusirik ez *lege lehorrekin* ez eta narkotikoen trafikoarekin ere. XIX. mende erdialdeko New Yorken kokatzen da istorioa, italiar eta irlandar bandak boterea lortzearren borrokatzen ziren garai eta lekuan.

Herbert Asburyk 1928an idatzitako izen bereko liburuan oinarriturik dago *Gangs of New York*, eta, 1846 eta 1863 bitartean jazoriko gertaera errealek zenbait biltzen ditu. Garai horretan New Yorkeko bi banda nagusietakoak dira *Dead Rabbits* eta *Native Americans* direlakoak. Bigarren taldeko kide batek beste klaneko buruzagia hilko

du, eta haren semeak mendekua nahiko du handi egitean.

Aurrekontu handia, eta atzerapen ugari

Orotara, 90 milioi dolarretako aurrekontua du *Gangs of New York* filmak, Disneyren eskumendeko den Miramaxen inoiz egin duen ekoizpen garestiena, alegia. Horretan eragin handia izan du pertsonaia nagusietarako zuzendariak aukaturiko aktore taldeak. Denak baitira Hollywoodeko zinema sareko izarrak. Protagonismo nagusia Leonardo Di Caprioren bizkar gainean erori da. Itxura batean, aktore bigun eta xaloaren etiketa albo batera utzi nahi du prestigiozko zuzendariekin lan eginez. Liam Neesonek egingo du haren aitarena, nahiz eta istorioaren hasiera samarrean hilko duten; Cameron Diazek, berriz, protagonistaren neskaarena. Ez da hor amaitzen, ordea, aktore sonatuen dantza, 1997an Jim Sheridanek *The Boxer* filmeko protagonista izan zenetik ezkutuan egon den Daniel Day-Lewis pantailetara itzuliko baita film honekin. Antzezle irlandarrak, hain zuzen ere, irlandarren bandako Bill Poole *harakina*-rena egiten du istorioan.

Filma grabatzen iragan mar txoan amaitu zuten, baina erabat argitu ez diren arrazoiak direla kausa (zuzendari eta izarren arteko ika-mikak, muntaketa lanen atzerapenak, Oscarretarako estrategiak...), Ameriketako Estatu Batuetako estreinaldia behin eta berriro atzeratu zuten. Grabaketa lan guztiak Italiako Cinecittà estudio mitikoetan egin zituzten. Dante Ferretti dekoratzaileak XIX. mendeko New Yorkeko aldiriak birsortu zituen bertan, egungo New Yorken jada ez baita gelditzen filmean ikusten diren gisako leku eta zokorik. Italiar eta irlandar etorkinen arteko gatazkaz ari den film honetako soinu bandaren kantu nagusia U2 talde irlandar famatuak egin du, gainera.

Zuzendaria: Martin Scorsese. **Gidoia:** Steven Zallian, Jay Cocks, Martin Scorsese, Kenneth Lonergan. **Aktoreak:** Leonardo Di Caprio, Cameron Diaz, Daniel Day-Lewis, Liam Neeson, Henry Thomas. **Iraupena:** 164 minutu. **Jatorria:** Ameriketako Estatu Batuek, 2002. **Estreinaldia:** Atzo (HEI) **Webgunea:** gangsofnewyork.com

New York, XIX. mende erdialdea. Europatik oldeka datozen etorkin saldoek beren lekua hartu nahi dute *lurralde desiratu*. Etorkin kopuru gehien biltzen dituzten kolonietarik bi italiarrek eta irlandarrek osatzen dituztenak dira. Elkarren aurkari diren bi banda hiriarren jabe-

tza lortzearren borrokan dabil-tza. Batak, Leonardo Di Capriok antzezten duen pertsonaia du buruzagitzat; besteak, Daniel Day Lewis antzezten duena. *Day Lewis* eta bereek, *Di Caprioren* aita hilko dute, eta, ondorioz, mendekua, boterea, bortxakeria, eta krimena bil-

Martin Scorsese, italiar kulturaren herentzia

«Ezin naiteke objektiboa izan. Hunkitu eta kezkatzen nauenaz soilik hitz egin dezaket». Martin Scorsese-ren hitzok bizitza eta zinema bera ulertzeko modu bat adierazten dute. 1942ko azaroan jaio zen Scorsese, New Yorkeko Flushing auzoan. Gurasoak Siziliako jostun batzuk zituen, eta Manhattango *ghetto*

italiarrean hezi zen, giro katoliko erabatekoan. Han jasotako Italiako kultura eta izaera latinoa presente egon dira, gero, bere film gehienetan. 1968an *Who's knocking my door* lehen filma egin zuen. Italiar kulturak bere bizitzan izan zuen eraginaz ari da bertan. Lehen arrakasta *Kale basatiak* filmarekin izan zuen 1973an, Robert De Niro eta Harvey Keitel aktoreekin. Baina *Alicia no vive aquí* filmarekin heldu zen bere karrera zinematografikoaren gorenera. Orduan erakutsitakoa guztiz baieztatu zuen *Taxi Driver*-ekin (1976). Robert De Nirok antzeztu zuen New Yorkeko psikopataren irudiak ondo gordeak dituzte zinemazale gehienek oroimenean. Askorentzat bere film osoena den *Toro Salvaje*-n (1980), Diego La Motta boxeolariaren biografia ekarri zuen, De Niro-Pesci aktore bikotea lagun hartuta. 90eko hamarkadan, *Goodfellas* (1990) eta *Casino* (1995) filmatu zituen, besteak beste, Francis Ford Coppola eta Brian de Palmarekin batera —bizirik den AEBetako zinemagile handienetakoa—.